

23.5.2018

לכבוד

המחלקה לחקירת שוטרים

רח' הרטום 8, הר חוצבים

ירושלים

בפקס: 02-6467794

שלום רב,

בהול ביותר!

הנדון: האלימות המשטרתית נגד המפגינים והעצורים

במשמרת המחאה שהתקיימה בחיפה ביום 18.5.2018

הרינו לפנות אליכם בבקשה לפתוח בחקירה מיידית נגד השוטרים שנכחו הן במשמרת המחאה שהתקיימה בחיפה ביום 18.5.2018 והן בתחנת המשטרה באותו ערב לנוכח האלימות הקשה שהופנתה כלפי הנוכחים והעצורים. הכל כמפורט להלן:

1. ביום שישי, 18.5.2018 בסמוך לשעה 20:30 התקיימה בחיפה משמרת מחאה בחיפה כמחאה על ההרג בעזה, ברחוב נתנון. הרחוב הוא למעשה מדרחוב החסום לכניסת רכבים, ואורכו 120 מטרים.
2. המשטרה סברה, ובטעות, כי האירוע האמור היה טעון רישיון, ומשכך התייחסה אליו כהפגנה בלתי חוקית והתקהלות אסורה, כשלמעשה מדובר היה במשמרת מחאה שאינה טעונה כל רישיון לפי חוק.
3. ועל כן סיווגה המשטרה את האירוע כהפגנה לא חוקית. היא הגיעה אל המקום בכוחות מתוגברים, לרבות כוחות יס"מ ומשמר הגבול, מתוך כוונה למנוע את התקיימותה של משמרת המחאה.
4. כוחות המשטרה איגפו את האזור באמצעות שוטרים ומחסומים, ויצרו טבעת סביב הנוכחים במשמרת המחאה, באופן המונע כניסה או יציאה אל האזור.
5. כבר מראשית האירוע, שכלל אך קריאת סיסמאות ללא כל תזווה או תהלכה, ומבלי שננקטה שום פעילות בלתי חוקית מצד הנוכחים, לרבות אלימות ו/או הפרות סדר כלשהן, המשטרה החליטה לפזר את הנוכחים באלימות רבה, שהתבטאה בהתחלה בדחיפת הנוכחים וגידורם למרחב צר ביותר ולאחר מכן בהפעלת אלימות פיזית קשה ללא הבחנה נגדם.
6. בסופו של יום, נעצרו 21 אנשים באופן שרירותי, כשלא הביעו שום התנגדות למעצרים, על אף אי חוקיותו, ומעצרים בוצע תוך הפעלת אלימות קשה ביותר.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

7. האלימות של השוטרים לא תמה לאחר שהמעצרים בוצעו; העצורים, בעודם אזוקים, ספגו אלימות קשה בדרכם אל תחנת המשטרה ובתוכה, עליה נפרט להלן.

8. לפי עדויות העצורים, רבים מהם ביקשו לקבל טיפול רפואי מיידי, אך נענו בשלילה ונמנעו מהם טיפול רפואי הולם. לבסוף, רק שבעה עצורים הובאו לבית החולים, וזאת לאחר שעות רבות ממועד המעצר, כשבין העצורים הפצועים היו גם אלה שנפצעו מתאונת דרכים שהייתה מעורבת בה הניידת שהסיעה אותם לתחנה. מספר עצורים שביקשו טיפול רפואי לא נלקחו לבית החולים, ובדיקתם הראשונה התקיימה יום למחרת בשעות הצהריים בבית המעצר קישון במהלך קליטתם בו.

9. במהלך השהות בתחנת המשטרה, בה הם בילו את הלילה הראשון, ועד להבאתם לבית המעצר בקישון יום למחרת, העצורים נחשפו לאלימות קשה, ליחס עוין ונקמני, ולהשפלות מצד השוטרים. ואף במהלך הטיפול בבית החולים, חלק מהעצורים דווחו על יחס אלים, מזלזל וכזה שמעלה חשדות כבדים לביצוע עבירות פליליות על ידי השוטרים הנוכחים.

10. בין היתר, אלה הם מופעי האלימות המשטרית שהצלחנו לתעד עד לשלב זה:

א. מר יורם בר חי, בעודו אזוק באמצעות אזיקון מפלסטיק וישוב על הרצפה בתחנת המשטרה, התלונן על היחס של השוטרים וביקש כי לא יתנהלו עם העצורים באגרסיביות. תגובת השוטר ליאור שחם הייתה להצליף לו ברגל באמצעות חבילה של אזיקוני פלסטיק. מעשיו של השוטר חתם בוצעו לעיני עצורים נוספים שנכחו באותו חדר.

ב. מר ביסאן פרח נעצר כשעמד וצילם את המתרחש בעצרת המחאה ואת האלימות של השוטרים. השוטר תפס אותו באלימות וקרע לו את החולצה. איימו לשבור את היד שלו אם הוא לא מעביר אותה מאחורי הגב. הובילו אותו לניידת, חיכו שם בערך כ-20 דקות, ללא שנאמר להם כלום ולאחר מכן החלו לנסוע. הוא היה בניידת אשר הייתה מעורבת בתאונת דרכים. הניידת נסעה במהירות. השוטר עבר על יותר מרמזור אדום עד שהתנגש ברכב בצומת ליד התחנה. הפגיעה הייתה מצד שמאל, הצד שבו ישב ביסאן (באמצע ישב מגיד פרח, ומצד ימין נאיף שקור). בעקבות התאונה, הוא קיבל מכה ודימם הרבה מעל לגבה השמאלית, לא יכל לראות וחשב שהפגיעה היא בעינו. הוא נזקק לתפרים. השוטרים השאירו אותם ברכב לאחר התאונה. הוא לא יכל אפילו ללכת אך לא נלקח לטיפול באופן מיידי. בתחנה הגיע השוטר ליאור חתם החל לתקוף אותו, להרים אותו ולהוריד אותו בתוקפנות. הוא היכה בשולחן. הוא היה מאוד עייף, וסבל מכאבים רבים. דימם במשך שתי שעות ולאחר מכן לקחו אותו לבית חולים, שם הוא חיכה שעה נוספת. הוא נותר אזוק במהלך שהותו בבית החולים באמצעות אזיקונים שהותירו לו חבלות בידיים. לבקשת הרופא הסירו אותם פעמיים והחזירו אותם מיד.

ג. מר גיעפר פרח, מנכ"ל מרכז מוסאווא נכנס לניידת לאחר מעצרו כשהוא עומד של שתי רגליו. בתחנה, אחד השוטרים בעט בו, ללא כל הצדקה, ולפי צילומי רנטגן ו-CT בבית החולים, אליו נלקח אף הוא באיחור, מר פרח סבל משבר דחוס בעצם הטיביה השמאלית, ואף הועלה חשד לקרע באבי העורקים (אאורטה), זאת ככל הנראה כתוצאה מחבלות לאזור החזה והבטן. במקרה של מר גיעפר פרח, עולים אף חשדות רציניים ביחס להתנהלות המשטרה בבית החולים. לכל אורך הטיפול במר גיעפר פרח בבית החולים נכחו במקום יחד עמו שוטרים, אשר לדברי צוות בית החולים התייחסו בלעג ובאלימות מילולית לאנשי הצוות, בין היתר תוך התייחסות לזהות הערבית והמוסלמית של חלק מאנשי הצוות. כך לדוגמה, נאמר לאחות שחבשה כיסוי ראש "רואים עליך שאת מסיתה את כולם"; למתמחה שביקש

לתת הוראה רפואית להורדת אזיקונים נאמר כי "ההחלטה שלך תילקח לבית משפט ואם תמצא ללא עילה רפואית יעשו אתך חשבון"; עוד תיאר אנשי צוות גיחוכים וצחוקים של המשטרה על איך רעדה ידו של המתמחה, בעת שרצה לכתוב את ההוראה. בשעות הערב המאוחרות, מספר שעות לאחר שהועבר למחלקה אורתופדית, שוחרר פרח ללא כל התראה מראש, לאחר שהמתמחה התורן בלחץ מנהל המחלקה הסכים לחתום על מכתב שיחרור לביתו. עורכי הדין שהמתינו בכניסה לבית החולים ובקשו לפגוש בפרח לפני יציאתו מבית החולים, לא הורשו על ידי השומרים להיכנס, שכן לפי דברי השומרים מדובר בהוראה של ראש המשמרת שניסה לדבר עם נציג המשטרה שהודיע לו שהכניסה אינה מותרת. מר פרח נותר אזוק במהלך הטיפול בו בבית החולים בניגוד לנהלים, וזאת בהוראת השוטרים במקום שלא הסכימו להוריד את האזיקים. זאת ועוד; שחרורו הפתאומי של מר פרח נבע מלחצי המשטרה ולא מהערכה רפואית. חוות הדעת המקצועית בעניינו של מר פרח קבעה, כפי שנמסר למשפחתו ולו, כי עליו לשהות בבית החולים עד ליום שני (עם סיום חג השבועות) ובדיקתו על ידי רופא מומחה. למרות זאת, לאחר לחץ המשטרה, בכיר בבית החולים הורה למתמחה לשחררו מבית החולים.

== על התנהלות השוטרים במהלך הטיפול במר פרח בבית החולים נשלח ביום 23.05.2018 מכתב נפרד לגורמים הרפואיים הרלבנטיים והעתק ממנו מצורף כנספח לפנייה זו.

ד. מר נאיף שקור, שלא הפעיל שום התנגדות למעצר אך הוכה במהלכו, נסע אף הוא בניידת שהייתה מעורבת בתאונת הדרכים. גם ממנו נמנע טיפול רפואי מיידי, וכשבסוף נלקח לבית החולים, השוטרים גילו כלפיו יחס מזלזל, הבהירו לו שמדובר במדינה יהודית בעודו מדבר בערבית עם הגורם שטיפל בו בבית החולים, ואף כינו אותו בשיחה בטלפון כ-"מחבל".

ה. מגיד פרח היה בניידת אשר עברה תאונה. הוא מתאר את השוטר כמי שנהג במהירות מופרזת ועבר ברמזורים אדומים ובאחת הצמתים פגע בו רכב מצד שמאל. השלושה ברכב נפגעו, הוא קיבל חבלה בראש. השלושה הושארו ברכב ללא עזרה במשך כ- 10 דקות ולאחר מכן לקחו אותם לתחנת המשטרה. את מגיד לקחו לקבלת טיפול רפואי רק אחרי החקירה וזאת למרות שהוא ביקש ללכת קודם.

ו. המעצר של מר עמאר אבו קנדיל היה אלים ללא כל הצדקה. השוטרים היכו בו באגרופיהם בגבו וקיבל מכה בפניו באמצעות חפץ כלשהו, וזאת למרות שברגע המעצר הוא הוריד את ידיו ואמר לשוטרים כי אינו מתנגד למעצר. לפי העצור עמאר אבו קנדיל, שוטר אחד, שלא הצליח לזהות, תפס את עמאר מחולצתו באגרסיביות עם צאתו מהניידת, דחף אותו ואמר "הנה נפלת, אנחנו שבוע מחכים לך". בתוך התחנה, ובעודו יושב על כיסא, השוטר ליאור חתם נעמד בין רגליו הפשוקות של עמאר, והחל לאיים עליו תוך הרמת ידיו באוויר בצורה מאיימת, וזאת בתגובה לבקשתו של עמאר שיחדלו מהיחס האגרסיבי כלפי העצורים. עוד מספר עמאר כי אותו ליאור חתם ירק לעבר קבוצת עצורים וסינן קללה כשביקשו מים.

ז. מר פאדי אנדראוס ציין שהוא רק עמד באזור בו התקיימה משמרת המחאה. הוא עמד בצד כשהתחילו לדחוף, ניסה לעזור למישהי שנפלה ומצא את עצמו באמצע ואז היס"מ התנפל עליו ודחף אותו לרצפה. השוטרים היו מאוד אלימים, השתמשו במוטות ובעיטות.

ח. מר עלי מוואסי סיפר כי השוטר ליאור חתם אמר לעצורים "היום נעשה עליכם חפלה נזיין אותכם". קילל אותם כל הזמן ירק על העצורים וקרא לעברם "יא בני זונות". שוטר אחר בשם אילן היה עם השוטר ליאור חתם ושניהם דחפו, קיללו וצעקו.

ט. מר סעיד סוידאן עמד על המדרכה ברחוב המגינים בחיפה, כמה מאות מטרים ממקום משמרת המחאה, הגיעו אליו שני שוטרי יס"מ, הפילו אותו ואזקו אותו, וזאת למרות שלא גילה שום התנגדות.

י. כלל העצורים נאזקו באזיקונים מפלסטיק במהלך שהותם בתחנת המשטרה, והם הודקו באופן שחסם את זרימת הדם לכפות היד. בחלק מהמקרים כשחלק מהעצורים התלוננו על כך, הגיעו שוטרים והידקו אותם עוד יותר. אף במהלך פגישת העצורים עם עורכי דינם, סירבה המשטרה לאפשר את פגישת הייעוץ ללא איזוק.

יא. יתרה מזאת, מכלל העצורים נמנעו צרכים בסיסיים כמו מזון ומים לשתייה למשך כל הלילה.

11. למותר לציין שרשימה זו הינה חלקית בלבד ואינה ממצה את היקף האלימות שהופעלה על ידי השוטרים בהפגנה, בתחנת המשטרה ובבית החולים.

12. מתמונה חלקית זו עולה כי מדובר בחשד רציני לביצוע עבירות פליליות על ידי השוטרים, לרבות עבירות בדבר גרימת חבלה חמורה, התעללות, מניעת טיפול רפואי ואיומים. כמו כן, מעבר למעצרים שבוצעו שלא כדין, ושנבעו מתפישתה השגויה של המשטרה את משמרת המחאה כבלתי חוקית, התנהלותם של השוטרים נעדרה כל מקצועיות וכללה יחס עוין כלפי כלל העצורים שמסביר את רמת האגרסיביות שהפעילו נגדם. פרקטיקות אלה מעלות גם חשד לביצוע עבירת ממניע של גזענות ו/או עוינות, על רקע פוליטי-אידיאולוגי, שכן בחלק מהמקרים השוטרים אמרו לעצורים כי זוהי "מדינה יהודית" והפגינו כעס על נושא ההפגנה, שהתבטא בהפניית אלימות עוד יותר קשה כלפיהם.

13. מסקנה היא כי, האירוע בכללותו, ובכל שלביו, טעון חקירה ממצה, אובייקטיבית ורצינית על ידי המחלקה לחקירת שוטרים.

על רקע האמור, הנכם מתבקשים לפתוח בחקירה פלילית מיידיית לגבי אירועי משמרת המחאה המתוארת לעיל והמעצרים שבוצעו במסגרתה, ולפעול להעמדתם לדין, וללא כל דיחוי, של השוטרים האחראים.

בכבוד רב,

פאדי חורי, עו"ד

העתקים:

היועמ"ש לממשלה בפקס: 02-6467001;

מפכ"ל המשטרה בפקס: 02-5428118.